

A háztartások fogyasztása, 2017 (előzetes adatok)

Tartalom

A háztartások fogyasztási kiadása és a kiadás szerkezete.....1
A háztartások tartós fogyasztási cikkekkel való ellátottsága3
Összefoglalás4

2017-ben a magyar lakosság egy főre jutó havi összes folyó kiadása átlagosan 82,9 ezer forint volt, ami **folyó áron 7,6, a fogyasztói árak alakulását figyelembe véve 5,1%-kal meghaladta az egy évvel korábbit.** A kiadások növekedését elősegítette a bruttó és (kedvezmények nélkül számított) a nettó keresetek¹ 12,9%-os átlagos emelkedése.

Az egy főre jutó havi fogyasztási kiadások alapján 2017-ben a legtöbbet, átlagosan 22,5 ezer forintot – az előző évinél 2101 forinttal többet – élelmiszerekre és alkoholmentes italokra, 17,5 ezer forintot lakásfenntartásra és háztartási energiára, 8984 forintot közlekedésre költött a lakosság. Hírközlésre havonta fejenként 5524 forintot, kultúrára és szórakozásra 4701 forintot adtak ki a családok.

1. tábla

A háztartások egy főre jutó havi fogyasztási kiadásai

Fogyasztási főcsoportok	2016 kiadás, forint	2017	2017		fogyasztóiár-index, % (előző év=100,0)
			az előző év %-ában		
			folyó áron	változatlan áron ^{a)}	
Élelmiszerek és alkoholmentes italok	20 412	22 513	110,3	107,5	102,6
Szeszes italok, dohányárúk	2 615	2 971	113,6	108,1	105,1
Ruházat és lábbeli	2 572	2 748	106,9	106,3	100,5
Lakásfenntartás és háztartási energia	17 017	17 453	102,6	101,4	101,1
Lakberendezés, háztartásvitel	3 069	3 360	109,5	109,3	100,2
Egészségügy	3 605	3 874	107,4	103,9	103,4
Közlekedés	8 191	8 984	109,7	105,5	104,0
Hírközlés	5 399	5 524	102,3	105,5	97,0
Kultúra, szórakozás	4 337	4 701	108,4	106,4	101,9
Oktatás	520	544	104,6	102,9	101,6
Vendéglátás, szálláshely-szolgáltatás	3 118	3 539	113,5	109,7	103,5
Egyéb termékek és szolgáltatások	6 247	6 750	108,1	106,6	101,4
Összesen	77 101	82 961	107,6	105,1	102,4

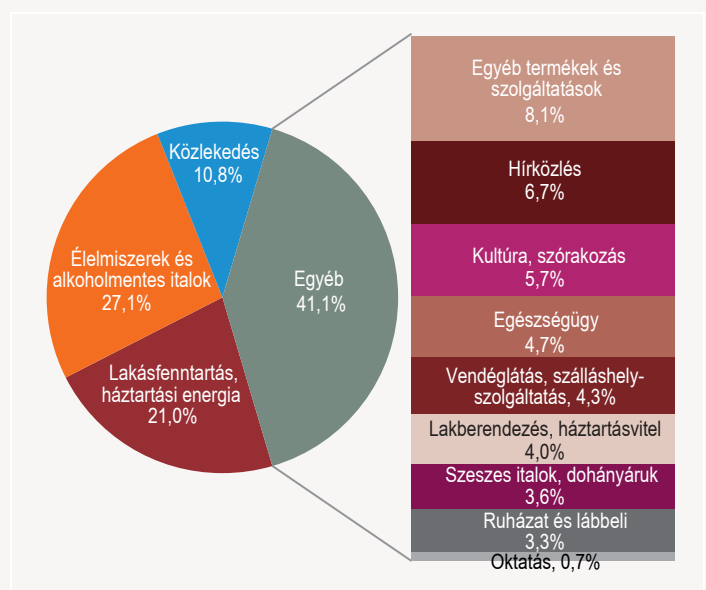
a) Az egyes főcsoportok áridexszel számolva.

2017-ben a **fogyasztási kiadások reálértéken minden fogyasztási főcsoportban nőttek**, átlagosan 5,1%-kal. Ezen belül legnagyobb mérték-

ben, 9,7%-kal a vendéglátásra és szálláshely-szolgáltatásra fordított összegek, valamint 9,3%-kal a lakberendezési és háztartásviteli kiadások emelkedtek.

1. ábra

A háztartások egy főre jutó havi kiadásainak megoszlása, 2017

A kiadás nagyságán túl a lakosság életminőségéről nyújt további információt az alapvető szükségleteket kielégítő termékcsoportok, azaz az élelmiszerek, a lakásfenntartási kiadások, valamint a közlekedéssel kapcsolatos költségek fogyasztásból mért aránya (az ezen felüli összegek fordíthatók további termékek, illetve szolgáltatások vásárlására). Minél nagyobb a lakosság szabadon elköltethető jövedelme, annál nagyobb eséllyel képes finanszírozni további szükségleteit. 2017-ben a lakosság fogyasztási kiadásainak 58,9%-át a három alapvetőnek tekintett kiadási tételre fordította, mely az előző évhez képest érdemi változást nem mutat (0,3 százalékponttal csökkent).

A háztartások fogyasztási kiadása és a kiadás szerkezete

2017-ben **élelmiszerekre és alkoholmentes italokra** fejenként havonta 22,5 ezer forintot, 10,3%-kal többet költött a lakosság, mint 2016-ban. A kiadás nagysága 2,6%-os áremelkedés mellett reálértéken 7,5%-kal nőtt.

A főcsoporton belül a legnagyobb arányt, 27,6%-ot a **hús és húskészítmények** képviselték, az erre fordított egy főre jutó 6216 forintos havi átlagos összeg 10,9%-kal haladta meg az előző évit. A húsfélék ára összességében a vizsgált időszak alatt átlagosan 1,3%-kal emelkedett, ezen belül a baromfihús ára – a baromfitermékek áfájának 27-ről 5,0%-ra való csökkenése miatt – 14,8%-kal esett vissza. Az árak kedvező alakulása nyomán a kiadás nagysága folyó áron 9,1%-kal bővült.

¹ A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások, a költségvetési intézmények és a megfigyelt nonprofit szervezeteknél teljes munkaidőben alkalmazásban állók.

2. ábra

Egy főre jutó élelmiszer-kiadás havi nagysága, 2017

A teljes élelmiszerkiadás (alkoholmentes italokkal együtt) 18,0%-át **zöldségfélékre és gyümölcsre** fordította a lakosság, egy főre jutóan havonta összességében 4056 forintot. Az összeg folyó áron 11,3, reálértéken (2,2%-os áremelkedés mellett) 8,9%-kal haladta meg az előző évit. A termékcsoporton belül a **zöldségfélék ára** 0,5, a **gyümölcsöké** 4,3%-kal nőtt, így 10,9, illetve 6,6%-kal növelték fogyasztásukat reálértéken a háztartások.

Az élelmiszereken belül a **tejre, tejtermékekre, sajtra, tojásra** 3503 forintot, **kenyérre és egyéb cereáliákra** pedig 3304 forintot költöttünk egy főre jutóan, reálértéken 5,2, illetve 5,9%-kal többet, mint az előző évben.

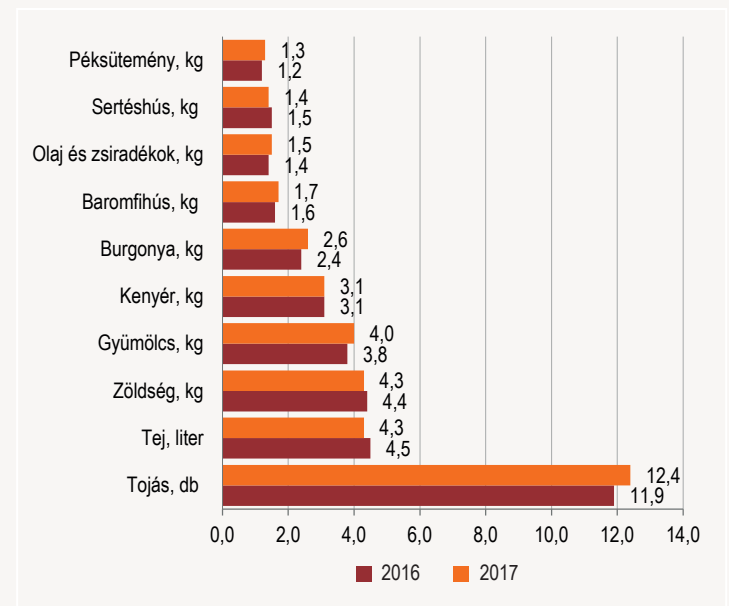
2017-ben étkezési **olajokra és zsiradékokra** 918 forintot fordítottak havonta fejenként a háztartások, a kiadás nagysága 3,9%-os áremelkedés mellett reálértéken 5,2%-kal nőtt. Az egymással könnyen helyettesíthető sertés- és baromfisziradéokra, illetve az étolajra költött összegek évek óta kisebb-nagyobb mértékben hullámzóan alakulnak, a volumen pedig jellemzően az árváltozással ellentétes irányban mozdul el. Ha az állati zsiradékok ára megnő, a lakosság árérzékenyebb része könnyedén mond le róla, és inkább a növényi olajok használata mellett dönt, ami fordítva is igaz. 2017-ben a sertés- és baromfisziradék az átlagos árváltozást jóval meghaladóan, 5,8%-kal drágult, a reálfogyasztás pedig 5,2%-kal esett vissza, az étolaj ára ugyanakkor alig érezhetően (1,1%-kal) emelkedett, így az erre fordított összegek reálértéken 8,9%-kal nőttek.

Édességekre, cukorra, dzsemre, mézre, csokoládéra havonta 1382 forintot adtunk ki fejenként, az előző évhez képest reálértéken 7,1%-kal többet. A kiadott összeg több mint harmadát, 479 forintot csokoládéra, 300 forintot pedig nád-, répa-, nyírfá-, szőlő- és gyümölcscukorra költöttünk.

2017-ben az **élelmiszer-fogyasztás mennyiségi adatai** alapján a háztartások fejenként 5,0 kg húst, szalámit és felvágottat vásároltak havonta, hasonlóan az előző évhez. Az elfogyasztott mennyiség főként baromfi- (1,7 kg) és sertéshús (1,4 kg) volt. A cereáliák közül a különféle péksütemények fogyasztása 12,4, a rizs 2,4%-kal emelkedett, a kenyér és a tésztafélék volumene az előző évhez képest stagnált, a tejfogyasztás mennyisége némileg (0,2 literrel) mérséklődött.

3. ábra

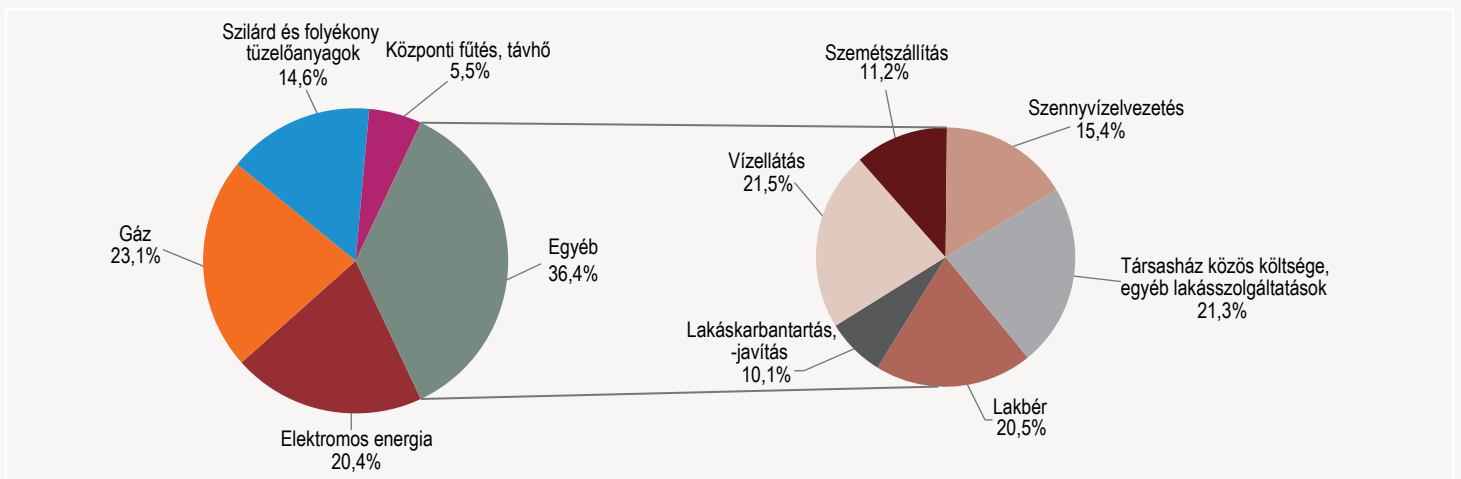
A háztartásokban fogyasztott egy főre jutó havi élelmiszer-mennyiségek

Friss és fagyasztott zöldséget, valamint burgonyát az előző évhez hasonlóan fogyasztott a lakosság, ezen belül zöldségfélékből (2,3%-kal) kevesebbet, burgonyából (8,3%-kal) többet. A változásban szerepet játszhatott, hogy a friss zöldségek ára 2,6%-kal emelkedett, a burgonyáé viszont 4,5%-kal csökkent. Ásványvízből, szénsavas és szénsavmentes üdítőitalból 8,5 liter, 7,3%-kal kevesebb, a különféle gyümölcs-, zöldséglevelekből összességében az előző évvel megegyező mennyiség (1,1 liter) fogyott fejenként havonta.

4. ábra

A háztartások egy főre jutó havi lakásfenntartási kiadásainak megoszlása, 2017

A kiadások második legnagyobb szelete a **lakásfenntartás és háztartási energia**, az erre fordított 17,5 ezer forintos egy főre jutó havi összeg reálértéken 1,4%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. A lakásfenntartáson belül a legnagyobb arányú kiadás a 11,1 ezer forintos fejenkénti havi összeget jelentő **háztartási energia** volt, amelyen belül gázra 4031, elektromos energiára 3562, szilárd tüzelőanyagokra 2547, meleg vízre és távhőre 953 forintot költöttek a háztartások. Megtörni látszik a szilárd tüzelőanyagok keresletének az elmúlt évtizedben tapasztalt felfutása, miután az elmúlt néhány évi drágulásuk mértéke folyamatosan túllépte egyrészt az átlagos árváltozását (2017-ben 4,5 százalékponttal), másrészt a gáz árának emelkedését is (a vizsgált évben 6,6 százalékponttal). Mindezek összhatásaként az erre fordított kiadás nagysága 2017-ben folyó áron 3,6, változatlan áron 9,9%-kal csökkent.

2017-ben az energiahordozók és fűtőanyagok ára kissé emelkedett (1,1%-kal), amelyen belül a gáz ára – a vezetékes gáz árának változatlansága és a palackos gáz 3,6%-os drágulása mellett – összességében 0,3%-kal nőtt. 2013 óta a gáz ára jelentősen, 23,8%-kal csökkent, a szilárd tüzelőanyagoké 20,7%-kal bővült, melyek hatása a lakossági attitűdre, fűtési szokásokra is befolyással volt. A szilárd tüzelőanyagok, a szén, a brikett és a tűzifa használatától egyre gyakrabban mondhatott le a lakosság egy része a fűtési szezonban, amire az erre kiadott összegek csökkenéséből lehet következtetni, vele párhuzamosan viszont a magasabb komfortérzetet nyújtó gázra fordított kiadás nagysága emelkedett, a vizsgált évben reálértéken 5,1%-kal.

Az energiaköltségek mellett a lakásfenntartási kiadások másik nagy hányada a **vízellátás és szennyvízelvezetés, a szemétszállítás, illetve a társasházak közös költsége**, a különféle **lakáskarbantartásra** és a **lakbérre fordított** összeg, amelyek együttesen a lakásfenntartással kapcsolatos kiadások 36,4%-át (havonta egy főre vetítve 6359 forintot) tették ki. A kiadás nagysága az előző évihez képest 3,9%-kal emelkedett, melyet a stagnáló vízellátási és egyéb lakásszolgáltatási kiadások mellett a felfutóban lévő lakáskarbantartások és a lakberek emelkedése indukált.

A háztartások havi költségei közül a harmadik legnagyobb tétel a **közlekedés és szállítás**, ami az összes fogyasztási kiadás 10,8%-a volt, összességében erre 8984 forintot fordítottak átlagosan egy főre vetítve havonta a háztartások. A közlekedési kiadások legnagyobb hányadát az üzemanyagvásárlás tette ki, havonta 6209 forintot, mely kiadás folyó áron 6,4%-kal emelkedett az előző évhez képest.

Az **egészségüggyel** kapcsolatos kiadás, gyógyszer, gyógyászati segéd-eszköz, illetve orvosi ellátás költsége a háztartások közel negyötödében jelentkezett, amire összességében fejenként 3874 forintot költöttek havonta, fogyasztási kiadásuk 4,7%-át. Az egészségüggyel kapcsolatos költségek 59,1%-át a gyógyszerekre fordított összegek tették ki, vitaminokra, gyógykészítményekre, gyógyteákra, gyógyvizekre pedig a kiadások 15,4%-át fordították. Látás- és hallásjavító eszközökre, vagyis szemüvegekre, kontaktlencsére, hallókészülékekre az egészségüggyel kapcsolatos kiadások 8,8%-át, orvosi és fogorvosi ellátásra 9,4%-át adta ki a lakosság. A paraszolvencia az összes egészségügyi költség 3,9%-át tette ki.

A háztartások tartós fogyasztási cikkekkel való ellátottsága

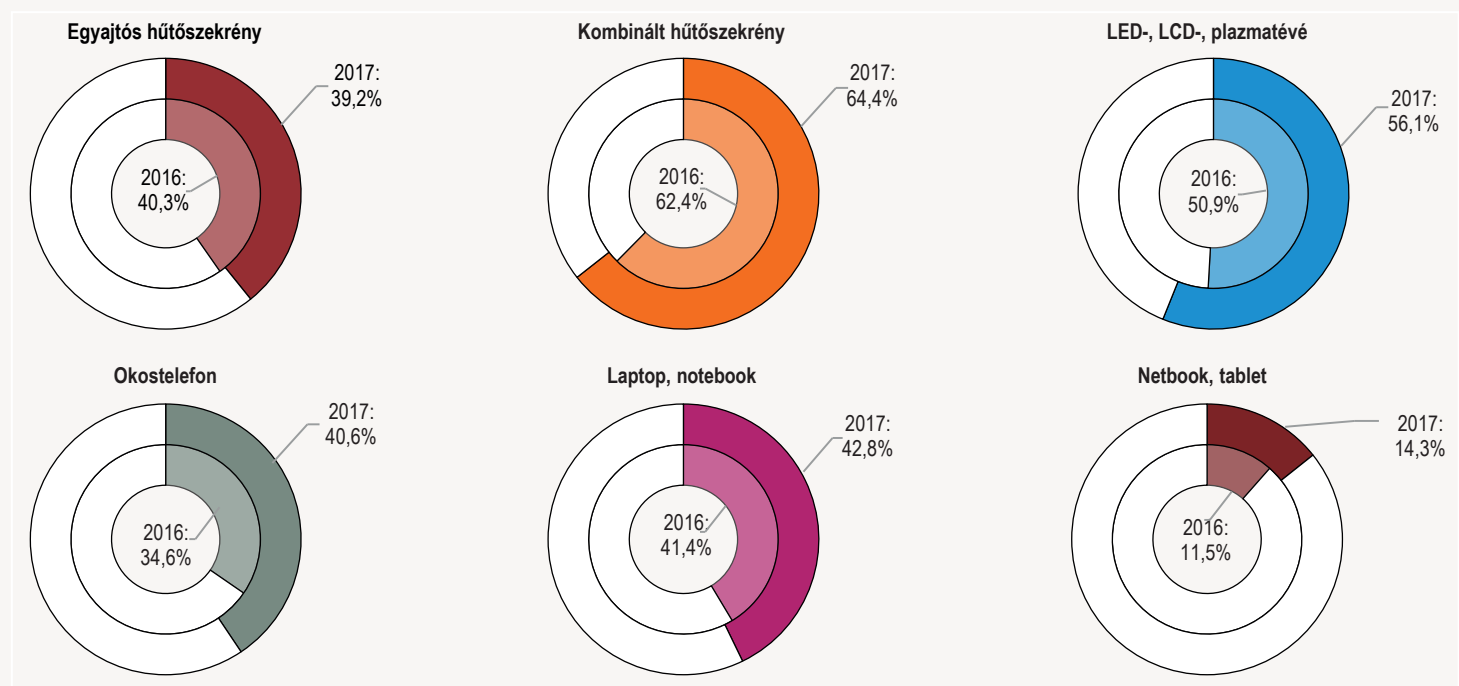
A háztartások tulajdonában lévő tartós fogyasztási cikkek állománya folyamatosan bővül és korszerűsödik. Egyes termékek, mint például a hűtőszekrény, a mosógép vagy a színes televízió szinte minden háztartásban megtalálható, esetenként több is. Sokszor inkább már az a mérvadó, hogy egyes csoportokon belül mekkora az új típusú, korszerűbb termékek aránya. Például a hűtőszekrény fajtái közül napjainkban jóval népszerűbbek a kétajtós, kombi készülékek, mint az egyajtósak, melyekben nincs külön fagyasztó. Kombinált hűtőszekrény a háztartások 64,4%-ában, hagyományos, egyajtós hűtőberendezés 39,2%-ukban volt 2017-ben.

A lakosság televízióval való ellátottsága is szinte teljesnek mondható, azonban a termékcsoport belső szerkezete folyamatosan változik. Csökken a hagyományos, képcsöves készülékek száma, amivel párhuzamosan nő a korszerű LED-, LCD-, illetve plazmatévéké. 2017-ben a háztartások 56,1%-a rendelkezett e készüléktípus valamelyikével. A háztartások 92,2%-ában van mobiltelefon, 100 háztartásra 187 db készülék jutott 2017-ben. A mobiltelefonok csoportján belül is változnak a fogyasztói preferenciák, 2017-ben a háztartások 40,6%-a rendelkezett okostelefonnal, ami 6 százalékponttal meghaladta az előző évet.

A számítógép-ellátottság 67,5%-os, ezen belül 2017-ben is folytatódott az elmúlt évek trendje, az asztali gépek számának fokozatos csökkenése, s vele párhuzamosan pedig a laptopok és a notebookok népszerűségének növekedése. E két eszköztípus a háztartások 40,5, illetve 42,8%-ának tulajdonában van már. Netbook, tablet még viszonylag kevés (14,3%) háztartásban található meg, az ellátottsági mutató azonban folyamatos növekedést jelez, ami 2017-ben az előző évinél 2,9 százalékponttal volt magasabb. Az okostelefonok és a számítógépek töretlen népszerűsége

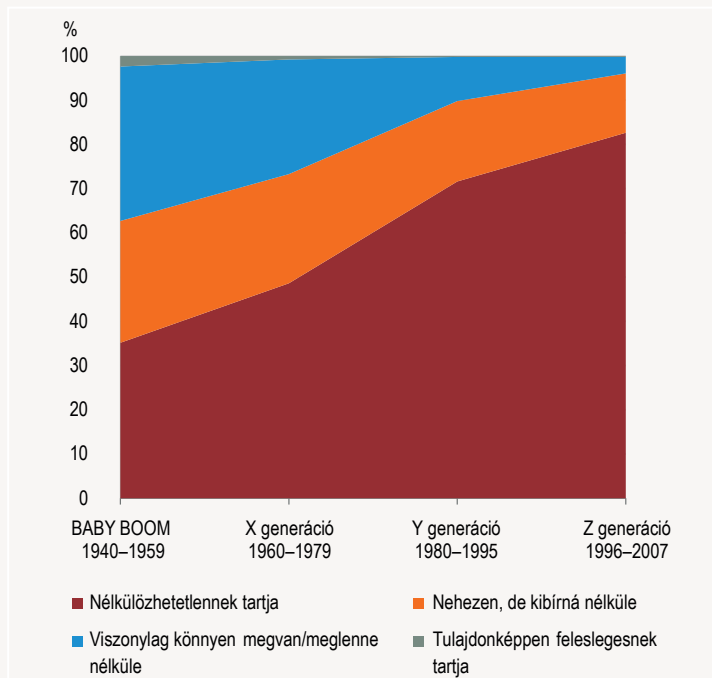
5. ábra

A háztartások egyes tartós fogyasztási cikkekkel való ellátottsága

maga után vonja az internet díjsomagok igénybevételét is. 2017-ben több mint 3,6 millió személynek, a 12 éven felüli lakosság 42,9%-nak volt mobilinternet-hozzáférése, vezetékies internettel pedig több mint 2,7 millió háztartás rendelkezett. Az internethasználat a modern életmód része, a válaszadók 69,9%-a nap mint nap, ötödük pedig hetente többször is felcsatlakozik a világhálóra. Arra a kérdésre, hogy mit gondolnak általában az internetről, a lakosság 56,9%-a jelentette ki, hogy azt nélkülözhetetlennek tartja, és csak minden ötödik ember véli úgy, hogy könnyedén meg lenne nélküle. Legfőképp a Z generáció tagjai kötődnek hozzá és érzik nélkülözhetetlennek (82,7%), és az idősebbek, a baby boom generáció tagjai viselnék el legkönnyebben a hiányát.

Mit gondol Ön általában az internetről?, 2017

6. ábra

Saját tulajdonú személygépkocsival minden második háztartás rendelkezett, ami hasonló az előző években mért adattal.

Összefoglalás

2017-ben az előzetes adatok alapján a háztartások fogyasztási kiadása 82,9 ezer forint volt egy főre jutóan havonta, nagysága reálértéken 5,1%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. A kiadások növekedését elősegítette a bruttó és (kedvezmények nélkül számított) nettó keresetek² átlagosan 12,9%-os emelkedése. A lakosság 2017-ben reálértéken minden fogyasztási főcsoportban növelte fogyasztását. Legnagyobb mértékben (9,7%-kal) a vendéglátásra és szálláshely-szolgáltatásra fordított összegek emelkedtek, melyet a lakberendezési és háztartásviteli kiadások követtek (9,3%-kal).

Az alapvető szükségleteket kielégítő termékcsoportok, az élelmiszerek, a lakásfenntartási kiadások, valamint a közlekedéssel kapcsolatos költségek fogyasztási kiadásból mért aránya 2017-ben az előző évhez képest érdemben nem változott, annak 58,9%-át tette ki.

Legtöbbet, fejenként havonta 22,5 ezer forintot élelmiszerekre és alkoholfmentes italokra költött a lakosság, melyet a lakásfenntartási és háztartási energiakiadások követtek 17,5 ezer forinttal. Az erre fordított havi összegek reálértéken 7,5, illetve 1,4%-kal meghaladták az egy évvel korábbit. Közlekedésre és szállításra 8984 forint fordítódott egy főre vetítve havonta, melynek legnagyobb hányadát az üzemanyag-vásárlás tette ki, havonta 6209 forinttal. Az egészségüggyel kapcsolatos eszközökre, gyógyszerre, gyógyászati segédeszközre, illetve orvosi ellátásra fejenként 3874 forintot költött a lakosság havonta, a fogyasztási kiadás 4,7%-át.

A háztartások tulajdonában lévő tartós fogyasztási cikkek állománya folyamatosan bővül és korszerűsödik, egyes termékek esetében mint például a televízió és a hűtőszekrény, a mutató közelíti a teljes ellátottságot. Számítógép a háztartások 67,5%-ában található, ezen belül évről évre csökken az asztali gépek és nő a mobilkészülékek, a laptop, a tablet és netbookok aránya, okostelefon már a háztartások kétötödében található. A számítógépek és az okoskészülékek széles körben való elterjedésével egyre nő az internethasználó személyek száma, napjainkban a lakosság 56,9%-a gondolja úgy, hogy a világháló használata már nélkülözhetetlen mindennapi élete során, az arány a legfiatalabb, Z generáció tagjai között a legmagasabb (82,7%) és az idősebb, baby boom generáció tagjai közt a legalacsonyabb (35,2%).

² A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások, a költségvetési intézmények és a megfigyelt nonprofit szervezeteknél teljes munkaidőben alkalmazásban állók.

További információk, adatok (linkek):

[Táblázatok](#)

[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

kommunikacio@ksh.hu

[Lépjen velünk kapcsolatba!](#)

Telefon: (+36-1) 345-6789

www.ksh.hu